

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

The Participation of monks in the development of Local government organizations in Na Noi District, Nan Province

พระใบฎีกาปิยะ กงเทมิน* สุจิตรา สามัคคีธรรม ** รุ่งฤดี รัตน์ชัยศิลป์*** สุวรรณโชติ ชุ่มเย็น****

สุนทร เอื้ออภิสัทธีวงศ์*****

Phra Baidikapiya Kongthemmin Sujitra Samukkethum, Runguedee Ratchaisin

Suwannachot Chumyen, and Sunthorn Euapisitwong

*, **, ***, ****, ****, *****สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

Pacific Institute of Management Science

E-mail: pims.data.qa@gmail.com

Received March 10, 2024 Revise April 25, 2024 Accepted August 31, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำแนกตาม ตำแหน่ง พรรษา และการศึกษา จำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และพระภิกษุสงฆ์ทุกวัดในเขตการปกครองในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำนวน 75 รูป เป็นเครื่องมือคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง พบว่าด้านการมีส่วนร่วมวางแผนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมคิด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย 1.) ระดับอายุต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน 2.) พรรษาต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน 3.) ตำแหน่งต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำ

แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน 4.)ระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น , อำเภอนาน้อย

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the participation of monks in the development of local government organizations in Na Noi District, Nan Province. 2) to compare the participation of monks in the development of local government organizations in Na Noi District, Nan Province. Classified according to position, year, and education, and classified according to personal status. The sample used in the research is the population used in the Research, namely the abbot, deputy abbot, and monks of every temple in the administrative area in Na Noi District, Nan Province, number 75, using a questionnaire. As a tool to collect data, statistics used in data analysis include percentage, mean and standard deviation, t-test, and F-test or one-way analysis of variance (One-Way ANOVA). The research found that the participation of monks in the development of local government organizations in Na Noi District, Nan Province, overall moderate level. Followed by the aspect of participation in thinking, the item with the lowest average value was Participation in activities.

Comparison of monks' participation in the preparation of local government organization development plans in Na Noi District. 1. Different age levels found that the participation of monks in the preparation of local government organization development plans. It was no different. 2. The number of years required to become a monk varies found the participation of monks in preparing local government organization development plans. It was no difference. 3. In different positions, it was found that the participation of monks in the preparation of local government organization development plans. It was no difference. 4. Different educational levels, it was found that the participation of monks in the preparation of local government organization development plans. It was no different.

Keywords: participation, development of local government organizations, NaNoi District.

บทนำ

พระสงฆ์กับคนไทยมีความสัมพันธ์กันมานานอย่างแน่นแฟ้นพระสงฆ์มาโดยตลอด เพราะว่าพระสงฆ์เป็นที่พึ่งของคนไทย ทั้งนี้ก็เพราะพระพุทธศาสนา ยังเป็นศาสนาแห่งเสรีภาพ ทั้งภายนอกและภายในจิตใจอีกด้วย กล่าวคือ คนไทยมีวิถีชีวิตที่คลุกคลีอยู่กับพระสงฆ์ เกิดทุนพระพุทธศาสนา คอยให้การอุปถัมภ์ ดังนั้นบทบาทของพระสงฆ์ ที่มีส่วนร่วมกับสังคมตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน จึงเป็นเสมือนการมีส่วนร่วมที่พระสงฆ์มีความใกล้ชิดกับชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในชุมชนอีกด้วย (อัมพร สุคันธวิช และศรีรัฐ โกววงศ์ 2553)

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง ตามที่กฎหมายกำหนด จากมาตราดังกล่าว บทบาทของพระสงฆ์จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ได้ตราไว้ในมาตราดังกล่าว ซึ่งพระสงฆ์ที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในหลาย ๆ ด้านของการพัฒนาสังคม ในการพัฒนาคนได้เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ชุมชนมีบทบาทและมีอำนาจในการตัดสินใจในการทำงาน และเพื่อให้สอดคล้องกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง ตลอดจนทั้งการบริการสาธารณะ ให้กับประชาชนได้อย่างดีมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดระบบการปกครองตนเอง ตามระบบประชาธิปไตยมีการกำหนดแผนและขั้นตอนการพัฒนา อันจะนำไปสู่การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารและการพัฒนาประเทศ เพราะมีความใกล้ชิดและมีความคล่องแคล่ว ในการระดมความร่วมมือ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วต่อประชาชน ตามนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545-2549) ได้วางกรอบแนวความคิด ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม และนอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์จะสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและการพึ่งตนเอง ในทุกสถานการณ์ และเพื่อให้องค์ความรู้ใหม่และการสืบสานภูมิปัญญาไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การบริหารงานให้มี ประสิทธิภาพและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและองค์กรการบริหารท้องถิ่น และชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อช่วยพัฒนาชีวิตของคนไทยตามแนวทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้นยังได้สร้างภูมิคุ้มกัน องค์กรการบริหารท้องถิ่นและชุมชนเป็นสังคมที่เข้มแข็ง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล ในการพัฒนาไปสู่เป้าหมาย ชีวิตของคนบางคนก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทั้งในหน้าที่การงาน และสถานะ ทางสังคม การพัฒนาที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ประเทศที่เจริญพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เมื่อเข้าสู่ความเจริญ คือ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีคนดี วางตัวดี มีพื้นที่

การสร้างสรรคความสามัคคีและ รากฐานของชุมชน ทั้งโรงเรียน ชุมชน และพระสงฆ์ ในฐานะ พระสงฆ์เป็นผู้นำทางสังคม ที่ก่อให้เกิดจิตสำนึกจำในวัด อันเป็นศูนย์กลางของศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ และ หากว่าพระสงฆ์เข้าไปมีบทบาทและเข้าใจในการอนุรักษ์มรดกศิลปวัฒนธรรมซึ่งเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของชาติ บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนานั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ในอดีตวัดเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทุกอย่าง ทั้งด้าน การศึกษา ด้านสาธารณสุข และศิลปวัฒนธรรม อำนาจของชาติก็ให้มีการกระจาย องค์การบริหารท้องถิ่น ได้รับบทบาทของพระสงฆ์มากขึ้นน้อยแค่ไหน และพระสงฆ์ได้มีส่วนร่วมกับการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือไม่ ถ้าหากว่า พระสงฆ์มีบทบาทเด่นอยู่แล้ว และเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะอยู่ในเขต เดียวกัน ทั้งวัดและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะว่าวัดซึ่งมีพระสงฆ์เป็นผู้นำและเป็นจุดศูนย์กลางรวมใน การพัฒนา (Department of Health, Ministry of Public Health 2004)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยด้านการศึกษา ด้านสังคม สังเคราะห์ ด้านสาธารณสุข ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 17 (2,3,6,8,27) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น ประสาน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การจัดการศึกษา การส่งเสริมการ มีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรีคนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส แนวคิดหลักของการมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการ จัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคมในการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน สถาบันการปกครองท้องถิ่นกับสถาบันทางศาสนายังมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ สิ่งที่พบในอำเภอนาน้อย ก็ คือ ท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญกับวัดเท่าที่ควรเป็นได้จากท้องถิ่นแต่ละแห่งไม่มีการจัดงบประมาณสนับสนุน วัด การจัดกิจกรรมทางศาสนาไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากท้องถิ่น พระสังฆาธิการขาดการติดตามข้อมูล ข่าวสารจากท้องถิ่นโดยเห็นว่าไม่ใช่กิจของสงฆ์ และไม่ทราบว่าท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องสนับสนุนพระศาสนา ดังนั้น พระสงฆ์โดยเฉพาะสังฆาธิการควรมีบทบาทต่อการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น แต่วัดบางแห่งในอำเภอนาน้อยได้ จัดกิจกรรมร่วมกับท้องถิ่น เช่น วันเข้าพรรษา บวชนเณรภาคฤดูร้อน ซึ่งท้องถิ่นก็เข้ามาให้การสนับสนุนด้าน สาธารณูปโภค เป็นต้น แต่วัดบางแห่งก็ไม่เคยขอความร่วมมือจากท้องถิ่นแต่อย่างไรก็ตามวัดยังเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนและนักการเมืองท้องถิ่นมานาน

บทบาทของพระสงฆ์ที่มีส่วนร่วม กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นยังคงมีบทบาทน้อยเกินไป เนื่องจากสาเหตุหลายประการอาทิเช่น การเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน และการร่วมกิจกรรมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะเห็นว่าไม่ใช่กิจของสงฆ์หรือ เพราะว่าเหตุผลว่ายังขาดความรู้ความสามารถ

ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรอย่างยิ่งที่พระสงฆ์จะต้องเข้ามาส่วนร่วมในบทบาทดังกล่าว จากสภาพปัญหาดังกล่าว ซึ่งได้มองประเด็นปัญหาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนในการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนประสานองค์ความรู้ทั้งในกับบทบาทของพระสงฆ์ที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำแนกตาม อายุ พรรษา ตำแหน่ง และการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่เจ้าอาวาส, รองเจ้าอาวาส และพระภิกษุสงฆ์ทุกวัด ในเขตการปกครองในอำเภอนาน้อยจังหวัดน่าน จำนวน 75 รูป เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านร่วมคิด ด้านร่วมวางแผน ทำกิจกรรม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

การตรวจสอบการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ได้แก่ การตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ตรงกับเรื่องที่จะศึกษาและนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาและคำถามให้กระชับชัดเจนและเข้าใจง่ายสำหรับการตอบ และการหาความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 ท่าน โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้วจำนวน 30 ชุดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำ Try-out และจะทดสอบค่าสถิติเพื่อคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จ รูปคำนวณค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach เพื่อคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach alpha coefficient) ว่าในส่วนของแบบสอบถามที่เป็น Rating Scale (Hair, Bush and Ortinau, 2003, อ้างถึงในอนุชิต ศิริกิจ, 2550: 100) มีค่าความเชื่อมั่น 0.70 ขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทำวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามมีขั้นตอน คือผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลทั้งหมด จำนวน 75 ฉบับ กับประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และพระภิกษุสงฆ์ทุกวัด ในเขตการปกครองในอำเภอนาน้อยจังหวัดน่าน ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นเวลา 6 เดือน แล้วตรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืน ให้สมบูรณ์และนำข้อมูลมาลงรหัส (Coding) ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าทางสถิติต่อไป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) การศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร ผลงานวิจัยวิทยานิพนธ์บทความแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่นเอกสารวิชาการ และเว็บไซต์เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรสำหรับดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เจ้าอาวาส, รองเจ้าอาวาส และพระภิกษุสงฆ์ทุกวัด ในเขตการปกครองในอำเภอนาน้อยจังหวัดน่าน โดยหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

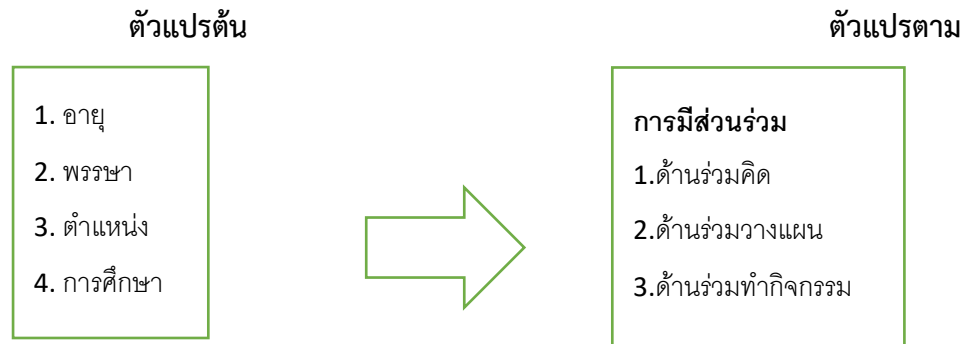
1.2 ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ได้แก่ ด้านร่วมคิด ด้านร่วมวางแผน และด้านร่วมทำกิจกรรม จำนวน 3 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเป็นมาตรวัด 5 ระดับ ตาม Likert Scale (Best, 1981)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน โดยกำหนดตัวแปรต้นได้แก่ อายุ พรรษา ตำแหน่ง และการศึกษา เขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่วัดตั้งอยู่อำเภอนาน้อย มีทั้งหมด 6 แห่ง ได้แก่ตำบลน่าน้อย ตำบลศรีสะเกษ ตำบลเชียงของ ตำบล

บัวใหญ่ ตำบลสันทะ และตำบลสถาน ตัวแปรตามได้แก่ การมีส่วนร่วม 1) ด้านร่วมคิด 2) ด้านร่วมวางแผน และ3) ด้านร่วมทำกิจกรรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่านทั้ง 3 ด้าน คือด้านร่วมคิด ด้านร่วมวางแผน และด้านร่วมทำกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน โดยหาค่าเฉลี่ย () และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน()และนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในอำเภอนาน้อย

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในอำเภอนาน้อย	μ	σ	ระดับ
1.ด้านการมีส่วนร่วมคิด	3.45	0.49	มาก
2.ด้านการมีส่วนร่วมวางแผน	3.53	0.39	มาก
3.ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม	2.95	0.51	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.31	0.29	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่านพบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่าด้านการมีส่วนร่วมวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมคิด อยู่ในระดับมาก($\mu = 3.45$)และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ด้านการมีส่วนร่วมคิด พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ มีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ($\mu = 3.87$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการโครงการในการพัฒนาท้องถิ่น ($\mu = 3.75$) ได้เข้าร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ ความต้องการในการทำแผน ($\mu = 3.43$) ได้เข้าร่วมในการประชุมเพื่อเสนอปัญหาของท้องถิ่น ($\mu = 3.28$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายหรือวางแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ($\mu = 2.91$)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ด้านการมีส่วนร่วมการวางแผน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อยในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านการพัฒนา กีฬาและนันทนาการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัวให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ($\mu = 3.97$) มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อยในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี ($\mu = 3.92$) มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ในการจัดทำแผนงานหรือโครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น ($\mu = 3.87$) ได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการในท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) มีส่วนร่วมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่วางไว้ ($\mu = 3.21$) มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ($\mu = 2.97$) มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อยในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านการพัฒนาส่งเสริมอาชีพ ($\mu = 2.97$) ได้ร่วมระดมความคิดเห็นในการวางแผนยุทธศาสตร์ ($\mu = 2.95$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ได้เป็นกรรมการในการพิจารณางบประมาณตามแผนงานงบประมาณ ($\mu = 2.93$)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ มีส่วนร่วมติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตามแผนโครงการ กิจกรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.24$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ($\mu = 2.95$) มีโอกาสเข้าร่วมควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ($\mu = 2.89$) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการติดตามและประเมินผล

แผนงานหรือโครงการของแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ($\mu = 2.87$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ได้ มีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้ทรัพยากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ($\mu = 2.83$)

การทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

ตารางที่ 2 การทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

สมมติฐาน	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ที่มีระดับอายุต่างกัน		/
2. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำแนกตามพรรษา		/
3. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ที่มีตำแหน่งต่างกัน		/
4. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน จำแนกตามระดับการศึกษา		/

1.) ที่มีระดับอายุต่างกัน พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Sig=0.219

2.) ที่มีพรรษาต่างกัน พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Sig=0.604

3.) ที่มีตำแหน่งต่างกัน พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Sig=0.927

4.) ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 มีค่า Sig=0.869

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนาน้อย และทางการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาในการบริหารขององค์กรอย่างน้อย 4 ด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่น ความสามารถด้านพัฒนาองค์กร ความสามารถด้านการบริหารการเงินการคลัง และความสามารถในการบริหารการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์และประชาชน ซึ่งมีมติทั้ง 4 ด้านนี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และถือเป็นหัวใจของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่

จัดให้มีการชำระระเบียบปฏิบัติทางราชการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดขั้นตอนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชั้นลง จัดให้มีองค์กรภาคของผู้นำทางพระสงฆ์ และประชาชนในท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เช่น สภาที่ปรึกษาประชาชนในท้องถิ่น เวทีรับฟังความคิดเห็น การจัดตั้งสถาบันพัฒนาผู้นำท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานและเสนอโครงการได้ตรงตามความต้องการของคณะสงฆ์และประชาชนและให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะของ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ควรมุ่งประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจ ($f = 27$) ควรลดกระบวนและขั้นตอนในการจัดทำแผน ($f = 21$) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนา ($f = 16$) ให้นำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงๆ ในท้องถิ่นมากำหนดไว้ในแผนเพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไขตรงจุด ($f = 11$)

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าด้านการมีส่วนร่วมวางแผน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมคิด อยู่ในระดับมากและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ด้านการมีส่วนร่วมคิด พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ความต้องการโครงการในการพัฒนาท้องถิ่นได้เข้าร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ ความต้องการในการทำแผน ได้เข้าร่วมในการประชุมเพื่อเสนอปัญหาของท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบายหรือวางแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปสัทธิกร) (2556) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาบ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาตามความ จำเป็นเร่งด่วน และความต้องการของชุมชนนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าจากประสบการณ์ ของผู้วิจัยที่ได้เคยเข้าร่วมประชุมในการเสนอปัญหาหรือความต้องการของชุมชน บางส่วนไม่สามารถอยู่ร่วม ประชุมเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากประชาชนบางส่วนนั้นมีภาระหน้าที่ จะต้องปฏิบัติ จึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะอยู่ร่วมในการประชุมเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา จึง ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนและความ ต้องการของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยุทธพงศ์ นิคม (2550, 40) กล่าวถึง ปัญหาและ ข้อจำกัดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากระบบ ยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบกับประชาชนเองยังขาดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยมักคิดว่าการคิด การตัดสินใจ และการกำหนดแนวทางพัฒนาท้องถิ่น เป็นเรื่องของผู้นำท้องถิ่นและ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญญาณี บุญทองคำ (2555) พบว่า ประชาชนมี ส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ในประเด็น การร่วมคิดเพื่อกำหนดหลักการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาท้องถิ่น น้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ด้านการมีส่วนร่วมการวางแผน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีส่วนร่วมกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อยในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านการพัฒนากีฬาและ นันทนาการ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัวให้กับองค์การบริหารส่วน ท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย มีส่วนร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อยในการจัดทำแผนหรือ โครงการด้านศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี มีส่วนร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ใน การจัดทำแผนงานหรือโครงการด้านการพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น ได้เข้าร่วมปฏิบัติตาม นโยบายหรือแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้ ดำเนินการในท้องถิ่นให้บรรลุ เป้าหมายอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผล

สำเร็จตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่วางไว้ มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อยในการจัดทำแผนหรือโครงการด้านการพัฒนาส่งเสริมอาชีพ ได้ร่วมระดมความคิดเห็นในการวางแผนยุทธศาสตร์ และข้อที่มีน้อยที่สุดคือ ได้เป็นกรรมการในการพิจารณางบประมาณตามแผนงานงบประมาณ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสากล ภู่อ้นเงิน (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า การมีส่วนร่วมด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนุกูล วัฒนกร (2542) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคือ มีส่วนร่วมติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตามแผน โครงการ กิจกรรม ขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย มีโอกาสเข้าร่วมควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการติดตามและประเมินผลแผนงานหรือโครงการของแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย และได้มีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้ทรัพยากรขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อนุภาพ ธีรลาภ (2548, 25) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายปัจจัย หนึ่งในปัจจัยที่ประชาชนคำนึงถึง คือ ประโยชน์ตอบแทนที่จะได้รับ และแนวคิดของ สิริพัฒน์ ลากิจิตร (2550) ที่ว่าปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ คือ ปัจจัยของสิ่งจูงใจในการเห็นว่าตนจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในสิ่งที่ตนทำไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิภพ กิตติภาค (2550) พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นการเข้าร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา กับทางเทศบาลมากกว่าประเด็นอื่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ อินทรีย์สังวร (2552) พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแพร่ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในประเด็นการได้รับประโยชน์จากแผนพัฒนาสามปีในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการคมนาคม เช่น ระบบประปา การสร้างสะพาน ท่อระบายน้ำ และการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1.การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนาน้อย และทางการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาในการบริหารขององค์กรนิติ 4 ด้านนี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และถือเป็นหัวใจของการบริหารจัดการองค์กรปกครองท้องถิ่นยุคใหม่ประกอบด้วย

- 1.1.ความสามารถด้านการพัฒนาท้องถิ่น
- 1.2. ความสามารถด้านพัฒนาองค์กร
- 1.3.ความสามารถด้านการบริหารการเงินการคลัง
- 1.4.และความสามารถในการบริหารการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์และประชาชน

บรรณานุกรม

- จิรวรรณ อินทรีย์สังวร. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแพร่ อำเภอมะลาว จังหวัดเชียงราย.การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ณัฏยาณี บุญทองคำ. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ตีพิมพ์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นุกุล พรวัฒนากร. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางรัก อำเภอนนบุรี จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเมืองและการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์,มหาวิทยาลัยคำแหง
- พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิติปสิทธิกร). (2556). ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิภพ กิตติภาศ. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุทธพงศ์ นิคม. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลทรายขาวในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2549-2551) ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าทรายขาว. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐ

ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น,วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สากล ภูซันเงิน (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สิทธิพันธ์ พุทธหนู. (2541). ทฤษฎีการเมืองและจริยธรรม 3. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สิริพัฒน์ ลาภจิตร. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีรัฐศาสตรมหาวิทยลัยจุฬาลงกรณ์

อนุชิต ศิริกิจ. (2550). “อิทธิพลของคุณลักษณะและภาพลักษณ์ตราผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อมูลค่าทุนตราผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อ ” วารสารพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์. 3, (1): 92-112

อนุภาพ ธีรลาภ. (2548). การวิเคราะห์เชิงสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพิบูลย์มังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. สารนิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อัมพร สุคันธวิช และ ศรีรัฐ โกวงศ์. (2553). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Suwit Wibulpolprasert, (2005). Ministry of Public Health Thailand health profile 2001-2004 / Ministry of Public Health. Bangkok. The Ministry